

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Keskkonnaminister
määrus
terviktekst
16.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 13.07.2023, 62

Vedelkütuste kohta esitatavad keskkonnanõuded, biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste säästlikkuse kriteeriumid, vedelkütuste keskkonnanõuetele vastavuse seire ja aruandmise kord ning biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise määramise meetodika¹

[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

Vastu võetud 20.12.2016 nr 73

[RT I, 22.12.2016, 27](#)

jõustumine 01.01.2017

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
05.10.2017	RT I, 11.10.2017, 3	14.10.2017
12.08.2019	RT I, 13.08.2019, 7	16.08.2019
04.09.2019	RT I, 06.09.2019, 27	09.09.2019
11.09.2020	RT I, 15.09.2020, 19	18.09.2020
13.12.2020	RT I, 18.12.2020, 2	01.01.2021
10.06.2021	RT I, 15.06.2021, 9	18.06.2021
08.04.2022	RT I, 12.04.2022, 2	15.04.2022
10.06.2022	RT I, 22.06.2022, 12	25.06.2022
29.03.2023	RT I, 04.04.2023, 6	07.04.2023
03.07.2023	RT I, 13.07.2023, 1	16.07.2023

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 120 lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse:

- 1) maanteeõidukite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, siseveelaevade, põllu- ja metsamajandustraktorite ning väikelaevade, kui need ei ole merel, otto- ja diiselmootorites kasutatava mootoribensiini, diislikütuse, gaasiõli, kerge kütteõli ja mootorikütusena kasutatavate biokütuste keskkonnanõuded;
- 2) gaasiõli, kerge kütteõli, raske kütteõli ja laevakütuste keskkonnanõuded;
- 3) biokütuste säästlikkuse kriteeriumid;
- 4) vedelkütuste (edaspidi *kütus*) keskkonnanõuetele vastavuse seire ja aruandmise kord;
- 5) biokütuse või vedelate biokütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise määramise meetodika.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud nõudeid ei kohaldata:

- 1) kütuste suhtes, mida kasutatakse teadusuuringute või katsetamise eesmärgil;
- 2) kütuste suhtes, mida töödeldakse enne lõplikku põletamist;
- 3) aktsiisilaos töödeldavate kütuste suhtes ning kütuste suhtes, mida Eestis tarbimisse ei lubata alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 4¹mõistes;

4) kütuse igasuguse kasutamise suhtes laeval, kui see on spetsiaalselt vajalik laeva ohutuseks või elupäästmiseks merel;

5) kütuste suhtes, mida kasutatakse sõjalaevadel või muul sõjalisel otstarbel;

[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

6) kütuse igasuguse kasutamise suhtes laeval, mis on tingitud laeva või selle seadmete kahjustusest, niivõrd kui kahjustuse tekkimisel on võetud tarvitusele kõik mõeldavad abinõud, et vältida heitmete suurenemist või neid nii palju kui võimalik vähendada, ja kui on võetud kõik meetmed kahjustuse kõrvaldamiseks nii kiiresti kui võimalik. Seda sätet ei kohaldata, kui reeder või kapten tegutses kahju tekitamise tahtlusega või ettevaatamatusest;

7) kütuste suhtes, mida kasutatakse laevadel, kus rakendatakse heitevähendusmeetodeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2016/802/EL, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.05.2016, lk 58–78), artiklite 8 ja 10 kohaselt, piiramata artikli 5 kohaldamist.

§ 2. Terminid

(1) Mootoribensiin käesoleva määruse tähenduses on mootorikütus, v.a lennukibensiin, mis vastab nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675) seisuga 2012. aasta 1. jaanuaril kehtestatud kaupade kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi KN) alamrubriigile 2710 12 41, 2710 12 45 või 2710 12 49.

(2) Gaasiõli käesoleva määruse tähenduses on igasugune toornaftast toodetud vedelkütus, mis vastab KNi alamrubriikidele 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 31–2710 19 48 ja 2710 20 11–2710 20 19, sealhulgas gaasiõli, mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool teid töötavates liikurmasinates, siseveelaevades, põllu- ja metsamajandustraktorites ning väikelaevades, ja toornaftast toodetud vedelkütus, mis on mõeldud kasutamiseks järgmistes õigusaktides nimetatud diiselmootorites:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/25/EÜ väikelaevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 164, 30.6.1994, lk 15–38), kui need laevad on merel;

2) Euroopa ja Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepelemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, lk 53–117);

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 02.03.2013, lk 1–51).

(3) Diislikütus käesoleva määruse tähenduses on diiselmootoris kasutatav gaasiõli, mis vastab KNi alamrubriigile 2710 19 43 või 2710 20 11 ja mida kasutatakse iseliikuvates sõidukites, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (EÜT L 171, 29.06.2007, lk 1–28), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 595/2009/EÜ, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (EÜT L 188, 18.07.2009, lk 1–13).

(4) Biodiislikütus käesoleva määruse tähenduses on biomassist toodetud diislikütus, mis vastab KNi alamrubriigile 2710 19 43, 2710 20 11 või 3826 00 10.

(5) Vedel biokütus käesoleva määruse tähenduses on vedelkütus, mis on toodetud biomassist või jäätmete või jääkide bioloogiliselt lagunevast fraktsioonist ning mida ei kasutata mootorikütusena transpordis.

(6) Kerge kütteõli käesoleva määruse tähenduses on igasugune kütteks või mootorikütusena kasutatav gaasiõli, mis vastab KNi alamrubriikidele 2710 19 43–2710 19 48 või 2710 20 11–2710 20 19.

(7) Raske kütteõli käesoleva määruse tähenduses on:

1) igasugune toornaftast toodetud vedelkütus, välja arvatud laevakütus, mis vastab KNi alamrubriikidele 2710 19 51–2710 19 68 või 2710 20 31–2710 20 39;

2) igasugune toornaftast toodetud vedelkütus, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 9 määratletud kütused, mis oma destillatsiooniuulatuse tõttu kuulub kütusena kasutatavate raskeõlide kategooriasse ning mille mahust alla 65% (kaasa arvatud destillatsioonikaod) destilleerub ASTM D86 meetodi järgi temperatuuril 250 °C. Kui destillatsiooni ei saa eelmainitud meetodi järgi kindlaks määrata, klassifitseeritakse naftasaadus raske kütteõlina.

(8) Põlevkivikütteõli käesoleva määruse tähenduses on põlevkivist toodetud vedelkütus, mis vastab KNi alamrubriigile 2710 19 62, 2710 19 64, 2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 või 2710 20 39.

(9) Laevakütus käesoleva määruse tähenduses on igasugune laeval kasutamiseks määratud toornaftast saadud vedelkütus, mida kasutatakse siseveelaevadel ja väikelaevadel, nagu on määratud direktiivis 94/25/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2016/1628. Laevakütus hõlmab ka järgmisi kütuseid:

1) laeva diislikütus – laevakütus, mis vastab käesoleva määruse lisas 4 esitatud DMB kvaliteediklassi määratlusele, väävlisisalduse piirmäärad välja arvatud;

2) laeva kerge kütteõli – laevakütus, mis vastab käesoleva määruse lisas 4 esitatud DMX, DMA ja DMZ kvaliteediklassi määratlusele, väävlisisalduse piirmäärad välja arvatud.

(10) Tarbimisse lubamine on aktsiisikauba tarbimisse lubamine alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses.

(11) Turustamine käesoleva määruse tähenduses on laeva pardal põletamiseks ette nähtud laevakütuse kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine Euroopa Liidu liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluval alal. Turustamiseks ei loeta laevakütuse tarnimist või kättesaadavaks tegemist laeva tankides kütuse väljaveo eesmärgil Euroopa Liidust.

(12) Käitlemine on vedelkütuse käitlemine vedelkütuse seaduse mõistes.

(13) Tegelik väärtus käesoleva määruse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209) V lisa osas C või VI lisa osas B sätestatud meetodika kohaselt arvatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine konkreetse biokütuse, vedela biokütuse või biomasskütuse tootmisprotsessi mõnes etapis või kõikides etappides.
[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(14) Tüüpiline väärtus käesoleva määruse tähenduses on kasvuhoonegaaside heitkoguste ja nende vähenemise hinnanguline väärtus konkreetse biokütuse, vedela biokütuse või biomasskütuse tootmisviisi puhul, mis põhineb Euroopa Liidu tarbimisel ja mis on toodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 lisades V ja VI.
[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(15) Vaikeväärtus käesoleva määruse tähenduses on tüüpilisest väärtusest eelnevalt kindlaks määratud tegurite abil tuletatud väärtus, mida võib käesolevas määruuses kindlaks määratud tingimustel kasutada tegeliku väärtuse asemel.

(16) Heitevähendusmeetod käesoleva määruse tähenduses on igasugune seadme, materjali, seadme, aparaadi laevale paigaldamise, alternatiivse kütuse kasutamise või muu protseduuri kasutamine alternatiivina madala väävlisisaldusega laevakütuse kasutamisele, mis vastab käesoleva määruse lisa 9 tabelis 1 esitatud kriteeriumitele ja on kontrollitav, mõõdetav ja tulemuslik.

(17) Vedel põlevaine käesoleva määruse tähenduses on igasugune kütus või kütusesarnane toode, nagu on määratud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses, mida kasutatakse mootorikütuse või kütteõlina.

(18) Muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelad ja gaasilised transpordikütused on käesoleva määruse tähenduses vedel- või gaaskütused, mis ei ole biokütused ja mille energiasisaldus tuleneb taastuvatest energiaallikatest, välja arvatud biomassist, ning mida kasutatakse transpordis.
[RT I, 11.10.2017, 3- jõust. 14.10.2017]

(19) Tärkliserikkad põllukultuurid käesoleva määruse tähenduses on põllukultuurid, peamiselt teravili (sõltumata sellest, kas kasutatakse ainult viljateri või kogu taime nagu haljasmaisi puhul), juuremugulad ja juurvili (näiteks kartul, maapirn, bataat, maniokk ja jamss) ning varremugulad (näiteks taro ja *cocoyam*).
[RT I, 11.10.2017, 3- jõust. 14.10.2017]

(20) Maakasutuse kaudse muutuse vähese riskiga biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused on käesoleva määruse tähenduses biokütused, vedelad biokütused ja biomasskütused, mille lähteained on toodetud selliste kavade kohaselt, mille abil välditakse toidu- või söödakultuuripõhiste biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kõrvaletõrjuvat mõju paremate põllumajandustavade ja põllukultuuride kasvatamise abil, aladel, mida varem ei kasutatud põllukultuuride kasvatamiseks, kooskõlas direktiivi 2018/2001 artiklis 29 sätestatud sätetud biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste säästlikkuse kriteeriumitega.
[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(21) Töötlemisjäak käesoleva määruse tähenduses on aine, mis ei ole tootmisprotsessi vahetuks eesmärgiks olev lõpptoodang ja mille tootmine ei ole tootmisprotsessi esmane eesmärk ning protsessi ei ole selle aine tootmiseks teadlikult muudetud.
[RT I, 11.10.2017, 3- jõust. 14.10.2017]

(22) Põllumajanduse, vesiviljeluse, kalanduse ja metsanduse jäägid käesoleva määruse tähenduses on otseselt põllumajanduses, vesiviljeluses, kalanduses ja metsanduses toodetud jäägid, mis ei ole hõlmatud tööstusharude või töötlemise jääkidega.
[RT I, 11.10.2017, 3- jõust. 14.10.2017]

(23) Alkulaatbensiin käesoleva määruse tähenduses on mootoribensiin, mida kasutatakse väljaspool teid töötava liikurmasina sädesüütega mootoris.
[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

(24) Etanoolkütus E85 käesoleva määruse tähenduses on mootorsõiduki ottomootoris kasutatav kütus, mis vastab määruse lisas 12 esitatud keskkonnanõuetele ja KNi alamrubriigile 2207 20 00.
[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

(25) Parafiinne diislikütus on käesoleva määruse tähenduses mootorsõiduki diiselmootoris kasutatav kütus, mis vastab määruse lisas 13 esitatud keskkonnanõuetele ja KNi alamrubriigile 2710 19 43.
[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

(26) Diislikütus B30 on käesoleva määruse tähenduses mootorsõiduki diiselmootoris kasutatav kütus, mis vastab määruse lisas 14 esitatud keskkonnanõuetele ja KNi alamrubriigile 2710 20 11.
[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

§ 3. Mootoribensiini ja diislikütuse keskkonnanõuded

(1) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib mootoribensiini, mis vastab käesoleva määruse lisas 1 sätestatud keskkonnanõuetele.

(2) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib maksimaalselt 3,7-massiprotsendise hapnikusisaldusega ja maksimaalselt 10-mahuprotsendise etanoolisisaldusega mootoribensiini.

(3) [Kehtetu -RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

(4) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib diislikütust, mis vastab käesoleva määruse lisas 2 või 3 sätestatud keskkonnanõuetele.

(5) Erandina ei rakendata määruse lisas 2 või 3 sätestatud kliimast olenevaid nõudeid diislikütusele talveperioodil, kui seda lubatakse tarbimisse, käideldakse või kasutatakse ajavahemikul 1. detsember kuni 1. märts väljaspool teenindusjaama.
[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

(6) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib alkülaatbensini, mis vastab käesoleva määruse lisas 11 sätestatud nõuetele.
[RT I, 13.08.2019, 7- jõust. 16.08.2019]

(7) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib etanoolkütust E85, mis vastab käesoleva määruse lisas 12 sätestatud nõuetele.
[RT I, 06.09.2019, 27- jõust. 09.09.2019]

(8) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib parafiinset diislikütust, mis vastab käesoleva määruse lisas 13 sätestatud nõuetele.
[RT I, 06.09.2019, 27- jõust. 09.09.2019]

(9) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib diislikütust B30, mis vastab käesoleva määruse lisas 14 sätestatud nõuetele.
[RT I, 06.09.2019, 27- jõust. 09.09.2019]

§ 4. Kerge ja raske kütteõli, põlevkivikütteõli ning vedela põlevaine keskkonnanõuded

(1) Kerge kütteõli kasutamine on lubatud, kui see vastab käesoleva määruse lisas 6 sätestatud keskkonnanõuetele.

(2) Raske kütteõli kasutamine on lubatud, kui see vastab käesoleva määruse lisas 7 sätestatud keskkonnanõuetele, välja arvatud:

1) vedelkütusevaru seaduse § 2 lõike 1 punkti 4 alusel moodustatud kütteõli varu, kus raske kütteõli väävlisisaldus võib olla kuni 30 000 mg/kg (3,00% massist);

2) raske kütteõli, mida tarnitakse heitevähendusmeetodeid kasutavate laevade tankimiseks suletud süsteemides, kus raske kütteõli väävlisisaldus võib olla kuni 35 000 mg/kg (3,50% massist).

(3) Põlevkivikütteõli kasutamine on lubatud, kui see vastab käesoleva määruse lisas 8 sätestatud keskkonnanõuetele, välja arvatud põlevkivikütteõli, mida tarnitakse heitevähendusmeetodeid kasutavate laevade tankimiseks suletud süsteemides, kus väävlisisaldus võib olla kuni 35 000 mg/kg (3,50% massist).

(4) Vedela põlevaine kasutamine on lubatud, kui kasutusotstarbe järgi täidetakse käesoleva määruse nõudeid. Kui vedelat põlevainet kasutatakse kütteõlina, peab see vastama vähemalt käesoleva määruse lisas 7 sätestatud keskkonnanõuetele. Kui vedelat põlevainet kasutatakse mootorikütusena, peab see vastama käesoleva määruse lisas 1 või 2 sätestatud keskkonnanõuetele.

§ 5. Gaasiõli väävlisisalduse piirnormid

(1) Tarbimisse lubada, käidelda või kasutada võib gaasiõli, mille väävlisisaldus ei ületa 10 mg/kg (0,001% massist) ja mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool teid töötavates liikurmasinates ning põllu- ja metsamajandustraktorites.

(2) Siseveelaevades ja väikelaevades võib kasutada gaasiõli, mille väävlisisaldus ei ületa 10 mg/kg (0,001% massist).

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatata gaasiõlised võib kasutada, kui nende väävlisisaldus ei ületa 1000 mg/kg (0,1% massist).

§ 6. Kütuste metalliliste lisandite kohta esitatavad nõuded

(1) Kütustes kasutatava metallilise lisandi metüülsüklopentadienülmangaan-trikarbonüüli (MMT) korral ei tohi kütuse mangaanisisaldus ületada 2 mg liitri kohta.

(2) Teade metallilise lisandi sisalduse kohta kütuses paigaldatakse kõikidesse kohtadesse, kus metallilise lisandiga kütus tarbijatele kättesaadavaks tehakse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teates peab olema tekst „Kütus sisaldab metallilisi lisandeid”.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teade kinnitatakse selgelt nähtavana sinna, kus on kütuseliigi kohta esitatav teave. Teade peab olema kergesti loetavas kirjas ja piisavalt suur, et olla selgelt nähtav.

§ 7. Laevakütuse kohta esitatavad nõuded

(1) Eesti Vabariigi territoriaalvetes, majandusvööndis ja väävlühendite heitkoguste kontrollialadel, mille Rahvusvahelise Mereorganisatsioon (edaspidi *IMO*) on määranud 1978. aasta protokolliga muudetud 1973. aasta rahvusvahelise konventsiooni laevade põhjustatud merereostuse vältimise kohta (edaspidi *MARPOLi konventsioon*) VI lisas, mis on lisatud *MARPOLi* konventsioonile 1997. aasta protokolliga, on lubatud kasutada laevakütuseid, mille väävlisisaldus ei ületa 1000 mg/kg (0,1% massist).

(2) Sadamatesse sisenevatel laevadel peab olema nõuetekohane logiraamat, mis sisaldab andmeid kütuse vahetamise kohta.

(3) Turustada võib laeva diislikütust, mille väävlisisaldus ei ületa 15 000 mg/kg (1,5% massist) ja mis vastab käesoleva määruse lisa 4 sätestatud keskkonnanõuetele.

(4) Turustada võib laeva kerge kütteõli, mille väävlisisaldus ei ületa 1000 mg/kg (0,1% massist) ja mis vastab käesoleva määruse lisa 4 sätestatud keskkonnanõuetele.

(5) Siseveelaevades ja väikelaevades kasutatava kerge kütteõli väävlisisaldus ei tohi ületada 10 mg/kg (0,001% massist).

(6) Käesoleva paragrahvi lõigete 1, 3, 4 ja 5 nõuetele vastava madala väävlisisaldusega laevakütuse kasutamise alternatiivina lubab Transpordiamet laeval kasutada heitevähendusmeetodeid, eeldusel, et:
[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

1) laev saavutab heitkoguste vähendamise, mis on vähemalt võrdne käesoleva määruse lisa 9 tabelis 2 sätestatud heite suhtarvuga;

2) laeval on heidete pidevseire seadmed;

3) heitevähendusmeetodid vastavad käesoleva määruse lisa 9 tabelis 1 esitatud kriteeriumitele.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel heitevähendusmeetodi kasutamise lubamisel võetakse arvesse:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2099/2002/EÜ, millega asutatakse laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS) ning muudetakse määrusi, mis käsitlevad laevade põhjustatud merereostuse vältimist ja meresõiduohutust (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1–5), artikli 3 lõikes 2 nimetatud menetlust;

2) IMO koostatud suuniseid;

3) käesoleva paragrahvi lõike 8 kohaste katsete tulemusi;

4) mõju keskkonnale, sealhulgas saavutatavat heite vähenemist ning mõju ökosüsteemidele suletud sadamates ja jõesuudmetes;

5) järelevalve ja kontrolli teostatavust.

(8) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud heitevähendusmeetoditele lubab Transpordiamet Eesti lipu all sõitval laeval või Eesti jurisdiktsiooni alla kuuluval merealal katsetada uusi heitevähendusmeetodeid, mille vältel ei pea täitma käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3, 4 ja 5 sätestatud nõudeid, kui heitevähendusmeetodi katsetamise taotleja täidab järgmised tingimused:

[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

1) Euroopa Komisjoni ja asjaomast sadamariiki on teavitatud vähemalt kuus kuud enne katsetuste algust;

2) katsetamine ei kesta kauem kui 18 kuud;

3) igale asjaomasele laevale paigaldatakse usaldusväärsed pidevseire seadmed korstnast eralduva heite mõõtmiseks kogu katsetusperioodi vältel;

- 4) igal asjaomasel laeval saavutatakse heite vähenemine, mis on vähemalt võrdne käesoleva määruse lisa 9 tabelis 2 esitatud heite suhtarvudega;
- 5) kogu katsetusperioodi vältel on olemas sobiv jäätmekäitlussüsteem jäätmete jaoks, mis tekivad heitevähendusmeetodi kasutamisel;
- 6) kogu katsetusperioodi vältel kontrollitakse mõju merekeskkonnale, eriti sadamate ja suudmete ökosüsteemidele;
- 7) kuue kuu jooksul pärast katsetuste lõpetamist esitatakse täielikud katsetustulemused Euroopa Komisjonile, Transpordiametile ja Kliimaministeeriumile ning need tehakse kättesaadavaks ka avalikkusele.
[RT I, 13.07.2023, 1- jõust. 16.07.2023]

(9) Transpordiamet kooskõlastab käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 8 nimetatud heitevähendusmeetodite lubamise Kliimaministeeriumiga.
[RT I, 13.07.2023, 1- jõust. 16.07.2023]

§ 8. Mootorikütusena kasutatava biokütuse keskkonnanõuded

(1) Kütuseid võib tarbimisse lubada, käidelda ja kasutada, kui biokütuseid sisaldavad mineraalõlide derivaadid vastavad käesoleva määruse lisas 1 või 2 sätestatud keskkonnanõuetele.

(2) Kui mineraalõlide derivaatidesse on segatud bioetanolit või biodiislikütust rohkem kui käesoleva määruse lisas 1 või 2 lubatud, tuleb müügipunktides kasutada mootoribensiinide märgist E ja diislikütuste märgist BIO, millele lisatakse biokomponendi arvuline sisaldus mahuprotsentides.

(3) Tarbimisse lubada, käidelda ja kasutada võib biodiislikütust, mis vastab käesoleva määruse lisas 2 või 3 sätestatud keskkonnanõuetele.

§ 9. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste säästlikkuse kriteeriumid

[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(1) Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste elutsükli jooksul energiaühiku kohta tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine peab olema võrreldes fossiilsete kütustega:

1) vähemalt 50% 5. oktoobril 2015 või enne seda tegutsenud käitistes toodetud biokütuste ja vedelate biokütuse puhul;

2) vähemalt 60% ajavahemikul 6. oktoobrist 2015 kuni 31. detsembrini 2020 tegevust alustanud käitistes toodetud biokütuste ja vedelate biokütuse puhul;

3) vähemalt 65% alates 1. jaanuarist 2021 tegevust alustanud käitistes toodetud biokütuste ja vedelate biokütuse puhul;

4) vähemalt 70% ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2025 tegevust alustanud käitistes elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel biomasskütustest;

5) vähemalt 80% pärast 1. jaanuari 2026 tegevust alustanud käitistes elektri-, soojus- ja jahutusenergia tootmisel biomasskütustest.

[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(1¹) Käitist käsitatakse tegevust alustatuna, kui biokütuste, transpordisektoris tarbitava biometaanit ja vedelate biokütuste ning soojus-, jahutus- ja elektrienergia tegelik tootmine biomasskütustest on alanud.

[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

(1²) Biokütuste, transpordisektoris tarbitava biometaanit, vedelate biokütuste ning soojus-, jahutus- ja elektrienergiat tootvates käitistes kasutatavate biomasskütuste kasutamise saavutatavat kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist arvutatakse käesoleva määruse § 10 lõike 1 järgi.

[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

(2) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(3) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(4) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(5) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(6) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

§ 10. Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise määramine

[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(1) Biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemise määramiseks võib kasutada ühte käesoleva lõike punktides 1–4 loetletud võimalustest. Biokütuste, vedelate biokütuste või biomasskütuste kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse vähenemine on võrdne:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 V lisa osas A või B ja biomasskütuse jaoks VI lisa osas A sätestatud väikeväärtusega, kui kõnealuste biokütuste või vedelate biokütuste V lisa osa C punkti

7 ja biomasskütuse VI lisa osa B punkti 7 kohaselt arvatav maakasutuse muudatusest tingitud süsinikuvaru muudatustest tulenev aasta heitkoguse e_i -väärtus on võrdne nulliga või nullist väiksem;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 V lisa osas C sätestatud meetodika abil arvatud tegeliku väärtusega biokütuse ja vedela biokütuse jaoks ning VI lisa osas B sätestatud meetodika abil arvatud tegeliku väärtusega biomasskütuse jaoks;

3) väärtusega, mis on arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 V lisa osa C punktis 1 esitatud valemi tegurite summana, milles mõne teguri jaoks võib kasutada V lisa osa D või osa E summeerimata vaikeväärtusi ning kõigi teiste tegurite jaoks V lisa osas C sätestatud meetodika kohaselt arvatud tegelikke väärtusi;

4) väärtusega, mis on arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 V lisa osa B punktis 1 esitatud valemite tegurite summana, milles mõne teguri puhul võib kasutada VI lisa osa C summeerimata vaikeväärtusi ning kõigi teiste tegurite puhul VI lisa osas B sätestatud meetodika kohaselt arvatud tegelikke väärtusi.

[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(2) Biokütuse ja vedela biokütuse jaoks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 V lisa osades D ja E sätestatud vaikeväärtusi ning biomasskütuse jaoks VI lisa osas C sätestatud kasvatamisega seotud summeerimata vaikeväärtusi kohaldatakse üksnes siis, kui selle tooraine on viljeletud aladel, mille kohta on Euroopa Liidu liikmesriik esitanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 31 lõike 2 kohase aruande selle kohta, et kõnealustel aladel põllumajandusliku tooraine viljelusest tekkivad tüüpilised kasvuhoonegaaside heitkogused on eelduste kohaselt eelmainitud direktiivi V lisa osa D pealkirja „Kasvatamisega seotud summeerimata vaikeväärtused” all esitatud heitkogustest väiksemad või nendega võrdsed biokütuse ja vedela biokütuse puhul ning VI lisa osas C biomasskütuse puhul.

[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(3) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

(4) [Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

§ 11. Kütuse keskkonnanõuetele vastavuse seire ja aruandmise kord

(1) Mootoribensiini ja diislikütuse vastavust käesoleva määruse § 3 lõigetes 1 ja 4 kehtestatud keskkonnanõuetele seiratakse kvaliteedistandardites EVS-EN 228 ning EVS-EN 590² artiklites 3 ja 5 kehtestatud katsemetodeid kasutades.

(2) Euroopa Komisjoni otsuse 2002/159/EÜ riigi kütusekvaliteedi koondandmete esitamise ühise vormi kohta (ELT L 53, 23.02.2002, lk 30–36) alusel.

(3) Eestis tarbimisse lubatud kergete ja raskete kütteõlide, sealhulgas laevakütuste kvaliteedi ja koguste seiret ning aruandlust korraldab Kliimaministeerium.

[RT I, 13.07.2023, 1- jõust. 16.07.2023]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud aruandluseks koostatud aruanne peab sisaldama andmeid kontrollimiste arvu ja keskmise väävlisisalduse kohta.

§ 12. Laevakütuste seire

(1) Laevakütuste seiret teeb Keskkonnaamet, kes vajaduse korral kaasab akrediteeritud kütuselabori ning teeb järgmisi toiminguid:

[RT I, 18.12.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

1) võtab IMO suuniste kohaselt laeva pardal põletamiseks määratud laevakütuse tarnimise ajal kütuseproovi kütuse keskkonnanõuetele vastavuse määramiseks;

2) võtab proovi laeva pardal põletamiseks määratud laevakütuse tankidest ning, niivõrd kui see on teostatav, laeva pardal asuvatest suletud mahutitest kütuse keskkonnanõuetele vastavuse määramiseks;

3) kontrollib logiraamatut ja laevakütuse saatelehti;

4) kontrollib laevale paigaldatud heitgaaside puhastussüsteemist väljutatavate heitgaaside mõõtmistulemusi;

5) kontrollib vajaduse korral punkri saatelehega kaasas olevat kütteõli representatiivset proovi.

[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

(2) Kui Keskkonnaamet leiab, et laeval kasutatav laevakütus ei vasta käesoleva määruse § 7 lõikes 1, 3 või 4 esitatud keskkonnanõuetele, on Keskkonnaametil õigus nõuda, et laev esitaks kirjalikud tõendid:

[RT I, 18.12.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

1) meetmete kohta, mis on võetud nõuetele vastavuse saavutamiseks;

2) selle kohta, et reisikava kohaselt on püütud osta käesoleva määruse § 7 lõikes 1, 3 või 4 nimetatud keskkonnanõuetele vastavat laevakütust ja kui see ei olnud kavandatud kohas kättesaadav, siis prooviti leida alternatiivseid võimalusi nõuetele vastava kütuse saamiseks.

(3) Keskkonnaamet võtab arvesse kõik esitatud tõendid ja asjaolud, et kindlaks määrata vajalikud meetmed edasiseks tegevuseks.

[RT I, 18.12.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(4) Kui laev on esitanud kirjalikud tõendid selle kohta, et käesoleva määruse § 7 lõikes 1, 3 või 4 nimetatud keskkonnanõuetele vastav laevakütus ei olnud kättesaadav, teavitab Keskkonnaamet sellest Euroopa Komisjoni ning Rahvusvahelist Mereorganisatsiooni.

[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

§ 13. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2017. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/25/EÜ väikelaevu käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 164, 30.6.1994, lk 15–38); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi ning nõukogu direktiivi 93/12/EMÜ muutmise kohta (EÜT L 350, 28.12.1998, lk 58–68); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/17/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta (ELT L 76, 22.03.2003, lk 10–19); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/30/EÜ, millega edendatakse biokütuste ja muude taastuvkütuste kasutamist transpordisektoris (ELT L 123, 17.05.2003, lk 42–46); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/30/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve ja vähendamise mehhanism ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava kütusespetsifikatsioonidega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ (EÜT L 140, 5.06.2009, lk 88–113); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, millega muudetakse direktiive 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ (EÜT L 140, 05.06.2009, lk 16–62); Komisjoni direktiiv 2011/63/EL, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta selle kohandamiseks tehnika arenguga (ELT L 147, 2.6.2011, lk 15–16); Komisjoni direktiiv 2014/77/EL, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ (bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta) I ja II lisa (ELT L 170, 27.11.2014, lk 62–63); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (kodifitseeritud tekst) (ELT L 132, 21.05.2016, lk 58–78); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/1513, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 239, 15.9.2015, lk 1–29); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).
[RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

²Standardites kehtestatud katsemeetodite kohta annab teavet OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus.

Lisa 1 Nõuded ottomootoriga sõidukites kasutamiseks müüdava mootoribensiini kohta
[RT I, 12.04.2022, 2- jõust. 15.04.2022]

Lisa 2 Nõuded diiselmootoriga sõidukites kasutamiseks müüdava diislikütuse kohta
[RT I, 04.04.2023, 6- jõust. 07.04.2023]

Lisa 3 Nõuded diiselmootoriga sõidukites kasutamiseks müüdava biodiislikütuse (rasvhapete metüülestrid) kohta
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

Lisa 4 Laevakütusena kasutamiseks turustatavate kütuste keskkonnanõuded
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

Lisa 5 Biokütuse või vedela biokütuse kasutamisest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise määramise meetodika
[Kehtetu - RT I, 22.06.2022, 12- jõust. 25.06.2022]

Lisa 6 Kerge kütteõli keskkonnanõuded
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

Lisa 7 Raske kütteõli keskkonnanõuded
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

Lisa 8 Põlevkivikütteõli keskkonnanõuded
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

Lisa 9 Heitevähendusmeetodi kriteeriumid ja meetodi kasutamisel tekkivate heitmete piirväärtused

[Lisa 10](#) Maakasutuse kaudsest muutusest tulenevad biokütuste hinnangulised heitkogused
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

[Lisa 11](#) Nõuded sädesüütega mootorites kasutamiseks müüdava alkülaatbenssiini kohta
[RT I, 15.09.2020, 19- jõust. 18.09.2020]

[Lisa 12](#) Nõuded ottomootorigega sõidukites kasutamiseks müüdava etanoolkütuse E85 kohta
[RT I, 15.06.2021, 9- jõust. 18.06.2021]

[Lisa 13](#) Nõuded diiselmootorigega sõidukites kasutamiseks müüdava parafiinse diislikütuse kohta
[RT I, 12.04.2022, 2- jõust. 15.04.2022]

[Lisa 14](#) Nõuded diiselmootorigega sõidukites kasutamiseks müüdava diislikütuse B30 kohta
[RT I, 12.04.2022, 2- jõust. 15.04.2022]